

Бекітілді
Мектеп директоры:
М.О.Дюсекеева

Органды «Айғолек» тобының 2023 - 2024 оку жылына ариалған тәрбиелу мен білім беру іс-әрекетінің

ПЕРСПЕКТИВАЛЫҚ ЖОСПАРЫ

Тәрбиеші: Қабылтай Назгүл Тұрлыбеккызы

2023-2024 оку жылы

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытуудың ұлттік оқу жоспары және
мектепке дейінгі тәрбие мен оқытуудың ұлттік оқу бағдарламасы негізінде
2023- 2024 оқу жылына арналған үйнамдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары**

Білім беру ұйымы: «Айғолек» шағын орталығы

Топ: ортаңғы жас «Айғолек» тобы

Балашардың жасы: 3-4 жас.

Жоспардың күрыалу кезеңі: қыркүйек айы, 2023-2024 оқу жылы.

Айы	Үйнамдастырылған іс-әрекет	Үйнамдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Кыркүйек	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> – қымыл белсенділігін дамыту мен үйлестіру және дене жаттығуларына қызыгуышылдықтарын қалыптастыру; – мәдени-гигиеналық дағдыларын қалыптастыру; – саламатты омір салты туралы бастанқы түсініктерді қалыптастыру; – денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік, төзімділік, икемділік, шашандық, үйлесімділікті дамыту; – жүру, жүтіру, секіру, лақтыру мен кагып алу, сибектеу мен өрмеледілік негізгі қымыл түрлеріндегі қарапайым дағдыларды орындауды қалыптастыру; – бірлескен қимылды ойындарға, озара қарым-қатынастың жағымды ережелеріне баулу. <p>I) жүру. Белгілі бір тансырмаларды орындау арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру: сапта бір-бірлеп, бірінің артынан бірі, тізені жоғары көтеріп жүру, аралыкты сақтай отырып, батытты озгергіп кол мен аяқ қозғалыстарын үйлестіру, шенбер бойлап, қол ұстасып, арқаннан ұстап, токтай қалып, журелеп, бұрылышп. "жыланша". заттарды айналып отіп, тобешікке шығып және тәбешіктен түсіп саппен жүру;</p> <p>Спорттық жаттығулар:</p> <p>1) велосипед тебу. Ұш дөңгелекті велосипед тебу дағдыларын қалыптастыру;</p> <p>2) жүзуге дайындық. Суга түсу, судан шығу, суда ойнау дағдыларын қалыптастыру. Сауыктыру шынықтыру шаралары.</p> <p>Шынықтыру шараларын жүргізу. Тыныс алу жаттығуларын жүргізу.</p>
	Сойлеуді дамыту	<p>Дағдыларды қалыптастыру:</p> <p>- дауысты (а, ө, е, օ, ү) және кейбір дауыссыз (и-б, қ-қ, т-л, ж-ш, с-з) дыбыстарды айта білу;</p> <p>Сөздік қор:</p> <p>I) ойын мен ойын жаттығулары арқылы сөздік қорын кеңейту; 2) заттардың бөлшектерін</p>

	<p>ажыратуға және атауды үйрету.</p> <p>Тілдін грамматикалық құрылымы:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) сөздердің жіктелуіне, септелеуіне қарай байланыстыру. <p>Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және елі табиғат нысандарын бақылау кезінде байланыстырып сейлеу; 2) шағын тақпактар мен олецдерді жаттау.
Көркем әдебиет	<ol style="list-style-type: none"> 1) сөргөлдердің мазмұнын түсінуге, тыңдаута, бейнелі сөздерді есте сактауга.
Казақ тілі	<p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Казақ тілінде вайтылған сөздердің мүкияттың тыңдаута, сондай-ақ осы сөздердің дұрыс айтуда және еске сактауды үйрету. Артикуляциялық аппаратты дамыту.</p> <p>Созлік кор:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) туыстық атаулардың білдіретін сөздерді (әке, ана, ата, әже, ала және тағы басқа) дұрыс айтуда және мағынасын түсіну дағдыларын қалыптастыру. <p>Тілдін грамматикалық құрылымы:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) сөздердің және артүрлі сөз таптарынан құралған тіркестердің түсінуді үйрету (зат есімдер мен сыйын есімдер, зат есімдер мен етістіктер); 2) қаралайым сейлемдердің құруды үйрепу; 3) қаралайым сұрақтарға жауап беруді үйрету (Бұл кім? Бұл не?).
Математика негіздері	<p>Сан. "Көп", "біреу", "бір-бірлен", "бір де бірсүй жок" үтимдары туралы түсініктерін қалыптастыру.</p> <p>Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) біртекті заттардан толттар құрастыру және олардың біреуін белгілі көрсету. <p>Шама.</p> <p>Шама бойынша заттардың артүрлі болатыны турашы түсінік беру.</p> <p>Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-карсы және бірдей заттарды салыстыру. <p>Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) геометриялық пішіндерді тану және атау. <p>Кеңістікте бағдарлау. Өзінің денес мүшелерінің ориаласуын білууді үйрету.</p> <p>Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) озінсіз тікелей жақын кеңістік бағдарын анықтау, заттарды сол жақтан он жаққа қарай

	<p>орналастыру.</p> <p>Уақытты багдарлау.</p> <p>Келесі дагдыларды қалыптастыру:</p> <p>тәулік белгітерін тапу және атау - тапертен, күндіз, кеш, тұн.</p>
Қоршаган ортамен таныстыру	<p>Тірі және оді табиғат күбылыстары туралы білімдерін қалыптастыру.</p> <p>Күн районының жағдайын анықтау, табиғат күбылыстарын (маусымдық) бакылау. Табиғат күбылыстарына қызығушылыктарын тәрбиелсу.</p>
Кұрастыру	<p>1) әртүрлі түстегі және пішіндегі белшектерден қарапайым құрылыштар қурастыру; 2) белшектерді оринастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көміленен оринастыру тәсілдерін пайдалану;</p>
Сурет салу	<p>Түрлі бағытта тұра сызынтарды, олардың қызылсызын жүргіз білуді қалыптастыру:</p> <p>1) көгөпістер мен жемістерді, ыдыстарды, ойнишыктарды, жануарларды бейнелеу, дәңгелек пішінді заттардың суретін салу (шарлар, бұлт, күн);</p>
Мүсіндеу	<p>1) сазбалышқын, ермексаздың қасиеттерімен танысу дагдыларын жетілдіру. Сазбалышқ, қамыр, ермексаз кесектерінен беліп алу, дәңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, хөгөпістер мен жемістерді, кейбір заттарды, азық-тұлік тағамларын мүсіндеу дагдыларын қалыптастыру;</p>
Жаңсыру	<p>1) дайын пішіндерден заттардың бейнесін жасауды үйрету;</p> <p>2) бейнелешген заттарға сәйкес түстерлі тандау;</p>
Музика	<p>Музика тыңдау.</p> <p>Келесі дагдыларды қалыптастыру:</p> <p>1) түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көніл күйіп кабылдау;</p> <p>2) түрлі сипаттағы аспапта орындалған пъесаларды тыңдау, есте сактау;</p> <p>Ән айту.</p> <p>Дыбыстаудың бірыштегі күшімен бірдей карқында ән салу, ересектермен бірге ән салу, аспаптың сүйемелдеуіндегі даусына бейімделу дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Музикалық-ыргактық қозғалыстар.</p> <p>Келесі дагдыларды қалыптастыру:</p> <p>1) бірінің артынан бірі журу барысында би ыргағын, музыканың би сипатын игеру;</p> <p>2) ауемен бірге би қозғалыстарының қарапайым элементтерін орындау.</p>

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку жоспары және
мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку багдарламасы негізінде**

2023- 2024 оку жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру үйімі: «Айгөлек» шағын орталығы

Топ: органғы жас «Айгөлек» тобы

Балалардың жасы: 3-4 жас.

Жоспардың күрылу кезеңі: казан айы, 2023-2024 оку жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Казан	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> – қымыл белсенділігін дамыту мен үйлестіру және дең жаттыгуларына қызыгуышылтықтарын қалыптастыру; – мәдени-гигиеналық дағдыларын қалыптастыру; – саламатты омір салты туралы бастанғы түсініктерді қалыптастыру; – деңсаулықты нығайтуға ықпал ететін деңе сапаларын: ептілік, тезімділік, икемділік, шашашаңдық, үйлесімділікті дамыту; – журу, жүгіру, секіру, лактыру мен канып алу, енбектеу мен өрмеледілін негізгі қымыл түрлеріндегі қарапайым дағдыларды орындауды қалыптастыру; – бірлескен қымылды ойындарға, өзара карым-катынастың жағымды ережелеріне баулу. <p>2) жүгіру. Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы жүгіру дағдыларын қалыптастыру; салта бір-бірлең, бірінші артынан бірі, шақтың ұшымен, кол мен аяқ козғалыстарын үйлестіру, аралықты сақтай отырып, бағытты озгертіп, шенбер бойлап, тоқтай қалып, "жыланша", заттарды айналып өтіп, алғанын бір жағынан скінні жағына жүгіру және тағы басқа;</p> <p>3) секіру. Екі аяқтал басты затқа тигізе отырып, жоғары қарай 2-3 метр кашыктықта алға қарай жылжы отырып, тұрган жерінен ұзындыққа, 5-10 см білктікте зат арқылы жерде жаткан жаңшак күрсауға секіру дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Спорттық жаттыгулар:</p> <p>1) велосипед тебу. Үш дөнгелекті велосипед тебу дағдыларын қалыптастыру;</p> <p>2) жүзууге дайындық. Суга түсу, судан шыгу, суда ойнау дағдыларын қалыптастыру. Сауыктырушынықтыру шарапалары.</p> <p>Шынықтыру шарапаларын журғізу. Тыныс алу жаттыгуларын журғізу.</p>
	Сейлеуді дамыту	Дағдыларды қалыптастыру:

	<p>2) дыбыстардың артикуляциясын нактылау және бекіту;</p> <p>Сөздік кор:</p> <p>2) заттардың белшектерін ажыратуға және атауга үйрету;</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы:</p> <p>2) заттардың белшектерін ажыратуға және атауга үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <p>3) ересектердің сезін тындау және түсіну;</p> <p>4) сөйлеу адебінің сәйкес түрлерін дұрыс қолдану;</p>
Көркем адебиет	<p>2) кейіпкерлерді ойнаганда мінез-құлқын бере білуге, интонациясын кабылдауды;</p>
Қазақ тілі	<p>Сойлеудің дыбыстық мәденисті.</p> <p>Қазақ тілінде айтылған сездерді мұқияттындауды, сондай-ак, осы сездерді дұрыс айтуды және еске сактауды; қазақ тілінің төл дыбыстарын дұрыс айтуды үйрету;</p> <p>Артикуляциялық аппаратты дамыту.</p> <p>Сөздік кор:</p> <p>1) күнделікті өмірде жиі қолданылатын жеміс атауларын білдіретін сездерді дұрыс айту және мағынасын түсіну дағдыларын қалыптастыру;</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылышы:</p> <p>1) сездерді және езара байланыста тұрған сөз таптарын білдіретін сездерді (зат есімдер мен сын есімдер, зат есімдер мен етістіктер) түсінуді үйрету;</p> <p>2) жай сөйлемдер құрастыруды үйрету.</p> <p>3) қарапайым сұрақтарға жауап беруді үйрету (Бұл кім? Бұл не?).</p>
Математика негіздері	<p>Сан. "Көп", "біреу", "бір-бірден", "бір де біреуі жок" ұғымдары туралы түсініктерін қалыптастыру.</p> <p>Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <p>2) белмедегі заттарды ажырату және олардың санын анықтау.</p> <p>Шама.</p> <p>Шама бойынша заттардың әртүрлі болатыны туралы түсінік беру.</p> <p>Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <p>1) ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру.</p> <p>Геометриялық пішіндер. Балаларды геометриялық пішіндерді тануды және атауды үйрету: шенбер, шаршы, үшбұрыш, түйсіну және көру арқылы пішін түрлерін зерттеуді үйрету.</p>

Мектепке жолы... 1 - - -

	<p>Келесі дагдыларды қалыптастыру:</p> <p>1) геометриялық пишіндерді тану және атаву.</p> <p>Кеңістікте бағдарлау. Олниң деңе мүшелерінин орналасу бағдарын бұлтүе үйрету. Келесі дагдыларды қалыптастыру:</p> <p>1) озіне тікелей жақын кеңістік бағдарын анықтау, заттарды сол жақтан он жақка көрініс орналастыру.</p> <p>Уақытты бағдарлау.</p> <p>Келесі дагдыларды қалыптастыру:</p> <p>таулік боліктерін тану және атаву - танертен, күндіз, кеш, түн.</p>
Коршаған ортамен таныстыру	<p>Өсімдіктер әлемі.</p> <p>Тұган өлкөннің кейбір өсімдіктері, көгоністері мен жемістері туралы қаралайым түсініктерен қалыптастыру; болме өсімдіктернің түрлері (шегіргүл, кастамак, бекония және тағы басқалардың ерекшеліктері туралы білімдерін қалыптастыру.</p>
Құрастыру	<p>2) болшектерді орналастыру және кірліштерді калау, пластинкаларды тік бағытта және колденең орналастыру тәсілдерін пайдалану;</p> <p>3) ірі және үсак құрылым материалдарынан құрастыру;</p>
Сурет салу	<p>2) бірнеше колденең және тік сыйыктардан заттар салуды (дуал); салынған пишиңдерді бояуды, дәстүрден тыс сурет салу (саусактарымен және алакандарымен, түрлі-түсті бортармен) дагдыларын қалыптастыру.</p>
Мүсіндеу	<p>1) сазбалыштың, срмексаздың қасиеттерімен танысу дагдыларын жетілдіру. Сазбашық, камыр, срмексаз кесектерінен боліп алу, дөнгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, көгоністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азық-тұлік тағамдарын мүсіндеу зияндарын қалыптастыру;</p>
Жапсыру	<p>2) бейнелентен заттарға сәйкес түстерді тандау;</p> <p>3) желімдеудің техникасы;</p>
Музика	<p>Музика тұндау.</p> <p>Келесі дагдыларды қалыптастыру;</p> <p>3) пьесаның қоңылді мазмұнына эмоциялы қеніл күй танытады;</p> <p>4) балалар аспаптарының, музикалық және шулы ойыншықтардың дыбысталуын шыратады.</p> <p>Он айту.</p>

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку жоспары және
мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку багдарламасы негізінде
2023 - 2024 оку жылшы арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары**

Білім беру үйімі: «Айғалек» шағын орталығы

Тоғ: органды жас «Айғалек» тобы

Балшардың жасы: 3-4 жас.

Жоспардың күршісі: желтоқсан айы, 2023-2024 оку жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Желтоқсан	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> - деңе жаттығуларын орындауда қызыгушылықтарын ояту; - негізгі киммел түрлері: домалату, лактыру, қагып алу дагдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дагдыларды қалыптастыру; - киммелдарды белсенді орындауды дамыту және киммелдарды үйлестіру. - деңе жаттығуларына қызыгушылықка баулу; - деңсаулықты пығайтұға ықпал ететін деңе сапаларын: ештілік пен шашандықты дамыту; - құрдастарымен киммелдерди ойындарды бірге ойнауга, өзара он карым-катаинас жасауга баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. <p>Домалату, лактыру, қагып алу. Заттарды он және сол қолмен қашықтыққа лактыру (2,5-5 метр қашықтық), томенниен екі қолмен колденең нысанага, он және сол қолмен (1,5-2 метр қашықтықтан) допты кеуде түсінан лактыру, он және сол қолмен тік нысанага (нысана биіктігі-1,2 метр) лактыру (1-1,5 метр қашықтық), аяктарын алшақ қойып, отырып, 1,5-2 метр қашықтықтан допты бір-біріне, заттардың арасымен, какпага домалату. Допты жоғары лактыру, тәмен - еденге (жерге) согу, қагып алу.</p> <p>Жалпы дамытуши жаттығулар.</p> <p>Кеудеге арналған жаттығулар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - допты бір-біріне басып жоғары (арғы және алға) беру, жан-жакка (солға- онға) бұрылу; - солға, онға бұрылу (отырған қалыпта); <p>Спорттық жаттығулар.</p> <p>Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; білік емес тәбеден сырғанау.</p> <p>Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суга түсу, жүгіру, ойнау, суда билсу. Жүзуді үйресту (тиісті жағдайлар болған кезде).</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.</p> <p>Тамактанар алдында колды жуу, танертен және кешке тісті тазалау дагдыларын қалыптастыру.</p>

	<p>Мәдени-гигиеналық дагдыларды жетілдіру, тамактану, жұпнұ кезінде қарапайым мінез-құлық дагдыларын қалыптастыру.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дагдылары.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген үмтіліктер колдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауда, ұқынтылыққа, кіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішү құралдарын орынмен колдануға баулу.</p> <p>Салауатты өмір салты дагдыларын қалыптастыру.</p> <p>Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауга, денсаулықты сактаута ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашкы түсініктер беру.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары.</p> <p>Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырыш, табиги факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру.</p> <p>Балаларды үй-жайда жениш киіммен жүргізу үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу үзактығын қамтамасыз ету.</p> <p>Серуенде қымылды ойындар мен денс жаттығуларына катысуға қызығушылықты арттыру.</p> <p>Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескерс отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау.</p> <p>Күн тәртібіне сәйкес балалардың қүнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дагдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.</p>
Сейлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өз бетінше сейлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сейлесуіне жағдай жасау; әрбір башаның қызығушылығына мән беру, сұраптарына жауап беру, жеке сойлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сездік корды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сейлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту кабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәденистімсін таныстыру; - карым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамта тәрбиелеу; <p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Кейір дауыссыз (п-б) дыбыстарды анық айтуда, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту.</p> <p>Сездік кор</p> <p>Балалардың сездік корын ойындар мен ойнан жаттығулары арқылы көңейту, сездік корды</p>

	<p>заттардын сапасы мен касиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (кыс мезгілі, ауа райы, жана жыл, мереке, мерекелік күралдар) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сездермен байыту.</p> <p>Байланныстырып сойлеу.</p> <p>Ересектердің сөзін тыңдау және түсіну, сейлеу адебінің тиісті формаларын дұрыс қолдану, ересектермен диалог құру, берілген сұрақтарды тыңдау және толық жауап беру.</p>
Көркем адебиет	<ul style="list-style-type: none"> - шешендейдікке, адеби тілде сейлеуге баулу; - казақ халық ауыз адебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - карым-катьнас мәдениетінс, көркем кабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; <p>Ересектермен бірге ертегілерді, қаралайым көріністерді ойнауга, бірлескен ойындарға катысуга ықпал сту, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.</p>
Қазақ тілі	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өз бетінше сейлеуге үйрету; - тұрлі балалар әрекеттінде балалардың бір-бірімен сойлесуіне жағдай жасау; әрбір баланын кызыгуышылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сейлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сездік корды байыту. <p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Балалардың ересектермен және күрдастарымен карым-катьнас жасаудың жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сейлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортак такырыпта әнгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, ез бетінше кітаптарды қарауга, езінің алған асері мен калаудың білдіруге, салемдесуде, отінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сейлеу адебін сақтауға, күрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу.</p> <p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сейлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз езіне айтылған сезді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө дыбыстарын ездігінен дұрыс айтуда баулу.</p> <p>Сездік кор.</p> <p>Ауызекі сейлеуде тұрлі балалар әрекеттерінде қоршаган орта заттары мен табигат нысандарының атауларын ездігінен қолдануды қалыптастыру.</p> <p>Тілдік грамматикалық құрылымы.</p> <p>Жуан және жіңішке түбір сездерді ажырату, оларды көпші түрде қолдануга үйрету.</p> <p>Байланныстырып сойлеу.</p> <p>Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сейлемдермен сипаттап айттып беруге баулу.</p>

Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - қаралайым математикалық ұғымдарды калыптастыру; - бақылау арқылы коршаган орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызыгушылықты ояту, жананы тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дәгдышландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық киялдауды дамыту. <p>Шама.</p> <p>Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қыска, бінк-аласа, артық-кем) салыстыру. Өлшемдері қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру, заттарды салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биектігі, жалпы шамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-қыска, бірдей, тен, ені бойынша кең-тар, бірдей, тен, биектігі бойынша бінк-аласа, бірдей, тен, жалпы шамасы бойынша үлкен-кіші сөздерімен белгілеу.</p>
Коршаган ортамен таныстыру	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды коршаган ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған елкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуга тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен карауга тәрбиелеу, көмек көрсету инеттерін қолдау; - тірі және елі табигат туралы білімдерін байыту; - табигатта қауіпсіздікті сактау (санырауқұлактар мен жиектер жемеу, жануарларга тиіспеу); - құммен, сумен, кармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дәгдышларын калыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлакка, мұрынға тықпау); - табигатқа сүйіспеншілікке және қамкорлық жасауга баулу.
Құрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың калауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусакпен, алақанмен, мактамен, сазбалышыпен, ермексазбен, қағазбен) тандауга мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, коршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызыгушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сактауга және енбеккорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастыру дәгдышларын дамыту, негізгі құрылым белшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажыратада білуге, атауга және қолдануға үйрету, бұрын алынған дәғдышларды: тәссеу, бекіту, қою қолдана отырып, жаңа гимараттар салу.
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - қаралайым заттарды, күбылыстарды, пішіндерді, түстерді, беліктердің орналасуын бере отырып,

	<p>бейнелесу дағдыларын қалыптастыру, көз бен колдың үйлесімін дамыту;</p> <ul style="list-style-type: none"> - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. <p>Сурет салу кезінде қарынлашты, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйрету. Қылқаламмен бояуда оны бояуга ақырын батыруды, алынған артық бояуды күтінген шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудын келесі түсін колдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бүрін жақсылап суга шайып алып колдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлышпен сұртіп кептіруді үйрету.</p>
Мүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу әрекетін балалардың қызыгушылықтарын ескере отырып, үйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. <p>Кесектерді әлакандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мүсіндеу (ыдыстар, ойыншықтар).</p>
Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесінә эмоционалды жағымды карым катынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. <p>Желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламга, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сұртуге майлышты колдану.</p>
Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - музыкаға, бейнелеу өнерінә қызыгушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен киялдауын дамыту; <p>Музыканы эмоционалды конц-күймен қабылдауга баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру.</p> <p>Музыка тындау.</p> <p>Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балта, сылдырмак) дыбысташуын ажыратса білуді жетілдіру.</p> <p>Ән айту.</p> <p>Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қаркында әнді таза айту, сөздерді анық айтуду, әннін сипаттын жеткізу (көнілді, созып, ойнакы айтуду).</p> <p>Музыкалық-ырғактық қозғалыстар.</p> <p>Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру.</p> <p>Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипаттына сәйкес бір-бірден, жүлпеп ырғактық қимылдар орындау.</p>

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2023 - 2024 оку жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары**

Білім беру үйімі: «Айғолсө» шағын орталығы

Топ: ортағы жас «Айғолек» тобы

Балалардың жасы: 3-4 жас.

Жоспардың күршілуден кезеңі: қараша айы, 2023-2024 оку жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Караша	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> - деңе жаттыгуларын орындауга қызыгуышылтыктарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: жүгіру дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - деңе жаттыгуларына қызыгуышылтық бауулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал стетін деңе сапаларын: елтілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара он қарым-кательас жасауға бауулу; - спорттық жабдықтарды колдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. <p>Жүгіру. Бірқалыпты, алқын үшімен, сантта бір-бірден, алғанын бір жағынан екінші жағына, әр түрлі бағытта: тұра, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру; белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы: тоқтан жүгіру, белгі бойынша көрсетілген жерге жүгіру; каркынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), токтамай баяу каркынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттыгулар.</p> <p>Кол және иық белдеуінде арналған жаттыгулар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - колды жоғары, алға, жан-жакқа көтеру және түсіру (бірге немесе кезеклен); - заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру; - колдарын алдына немесе басынан жоғары, артына апарып шапалақтау; - колды алға, жан-жакқа созу, шлакандарып жоғары қарасту, колды көтеру, түсіру, саусақтарды қозғалту, қол саусақтарын жұму және ашу. <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамағстану, жуыну кезінде қаралайым мінез-құлыш дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Озіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.</p> <p>Озіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылышын колдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге,</p>

	<p>тісті тазалауга, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байкауга, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішү күралдарын орнымен колдануға баулу.</p> <p>Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Сезім мүшелерін ажыратуға және атауға (көз, құлак, мұрын, ауыз) үйрету, олардың ағзадагы релі және оларды қалай қорғауга, күтүге болатыны туралы түсінік беру (ұсақ заттарды құлакқа, мұрынға тықлау).</p> <p>Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауга, денсаулықты сактауга ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары.</p> <p>Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиги факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру.</p> <p>Балаларды үй-жайда женил киіммен жүргүре үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу үзактығын қамтамасыз ету.</p> <p>Серуенде кимылды ойындар мен дene жаттығуларына катысуга қызығушылықты арттыру.</p> <p>Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау.</p> <p>Күн тәртібіне сәйкес балалардың қунделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.</p>
Сейлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өз бетінше сейлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сейлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұраптарына жауап беру, жеке сейлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды колдану арқылы сездік корды байту; - шешендікке, әдеби тілде сейлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту кабілетінің дамуына ықпал ету; - казак халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиеу; <p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Дауысты (а, ә, е, о, ү) дыбыстарды анық айтуда, дыбыстардың артикуляциясын нактылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту.</p> <p>Сездік кор</p> <p>Балалардың сездік корын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы көнектіту, сездік корды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (күз мезгілі, ауа райы, күз</p>

	<p>өнімдері, көлік түрлері, андар, ертегі кейіпкерлері) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байту.</p> <p>Байланыстырып сйлеу.</p> <p>Суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табигат нысандарын бақылау кезінде, шыгармаларды тыңдаганнан, мультфильмдер, ертегілер көргеннен кейін балаларды алған әсерлерімен болісуге, өз ойын айтуга үйрету.</p>
Көркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - шешендікке, әдеби тілде сйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шыгармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - карым-катьнас мәдениетіне, көркем кабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиеlesу; <p>Оқылган шыгармадан ең кызықты, мәнерлі үзінділерді кайталашу, балаларға сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін кайталап айтуга мүмкіндік беру.</p> <p>Кітаптарға кызыгуышылды ояту.</p> <p>Таныс кітаптардагы суреттерді балалармен бірге қарастыру, оларға суреттердің мазмұны туралы эмоционалды түрде айтуда, балалардың піхірлерін тыңдау.</p>
Қазақ тілі	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өз бетінше сйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланын кызыгуышылдығына мән беру, сұраптарына жауап беру, жеке сйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттыгуларды колдану арқылы сөздік корзы байту. <p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Балалардың ересектермен және құрдастарымен карым-катьнас жасаудына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сйлесуте, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әнгімелесуге, сұраптарға жауап беруте, өз бетінше кітаптарды қарастауда, өзінің алған әсері мен қалаудың білдіруге, салемдесуде, отінішин, ырзашылдығын білдіруде сылайы сйлеу адебін сактауда, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауда баузу.</p> <p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сейлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдауда және түсінуді замыту. Қазақ тілінде тән "ә" дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуда баузу.</p> <p>Сөздік кор.</p> <p>Ауызекі сейлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаган орта заттары мен табигат нысандарының атауларын өздігінен колдануды қалыптастыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p>

	<p>Жуан сөздерді ажырату, оларды көпше түрде колдануға үйрету. Байланыстырып сөйлеу. Ауызскі сөйлеудің қарапайым түрлерін мәнгерту, балалардың өзлөріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сактап, әнгімелесе білуге баулу.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы коршаған орта заттарының саны, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жағанды тануға, озіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дагдыланыру; - көрнекі-күмылдық ойлауды және шығармашылық киялдауды дамыту. <p>Сан. «Көп», «бір» ұғымдары туралы түсініктерді қалыптастыру, заттардың санын ажыратуға үйрету: көп-бірсу (біреу-көл), біртекті заттарды топтастыру және олардың бірсүйн беліп корсету, коршаған ортадан бір немесе бірнеше бірдей затты табу, «канша? неше?» сұрағына жауап беру. Заттарды салыстыру: заттарға қосу немесе заттардан алу тасілдері арқылы тен және тен емес заттар тобын салыстыру, «Ген бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру.</p>
Коршаған ортамен таныстыру	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды коршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, тұған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет корсете білуге, кішілерге жана шыр болуға тәрбиелу; - еңбектің нәтижесін құрметтеп қарауға тәрбиелу, көмек корсету инеттерін колдану; - тірі және өлі табигат туралы білімдерін байыту; - табигатта қауіпсіздікі сактау (санырауқұлактар мен жиадектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, кармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету лағдыларын қалыптастыру (оларды ауызга алмау, құмды шашпау, заттарды құлакка, мұрынға тыкпау); - табигатқа сүйіспеншілікке және камкорлық жасауға баулу. <p>Бала, оның отбасы, үй. «Мен» бейнесін, құрдастарын, озін балалар қоғамының бір мүшесі ретінде сезінуге, артүрлі ойындарды өз бетінше ойнауға үйрету, өз іс-әрекеттерін оц бағалау және озін-озі бағалаудын, ойында тұындаған маселелерді шешу тасілдерін дамыту. Заттық әлем.</p>

	<p>Заттардың айырмашылықтары мен атауларын, олардың көлемін, түсін, пішінін қарастыру мен зерттеу дәғдиларын калыптастыру, заттардың салалары мен касиеттерін: сипап сезу, дәмін көру, есту арқылы тағуды калыптастыру.</p> <p>Көлік, байланыс құралдары.</p> <p>Көлік құралдарының түрлерімен және аудада ұшатын қозғалыс құралдарымен таныстыру.</p> <p>Еңбекке баулу.</p> <p>Таныс мамандық иелерінс күрметтеп карау, олардың сібеск нәтижелеріне камкорлық таныту. Балаларды ересектердің еңбегін бақылау негізінде ойын әрекетіне ынталандыру.</p> <p>Мүмкіндіктегінен қарай күтүшігі, аула сыйырушыга комек көрсетуді үйымдастыру. Өзгөнін еңбегінің нәтижесіне құрметтеп карауга тәрбиелеу, комек көрсету институтін коллау.</p> <p>Табигаттағы маусымдық өзгерістер.</p> <p>Ауа-райының жағдайын анықтау (сүнік, жылы, ыстық), табигат құбылыстарын бақылау (маусымдық), бақылау құнтізбесінде жылдың қысқы, кектемті, жазғы және күзді мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілеу.</p>
Құрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусакпен, алакапмен, мақтамен, сазбалылықпен, ермексазбен, қағазбен) тандауга мүмкіндік беру; - опер туындыларына, коршаган шынайы элементтердің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сактауда және сібесккорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Балалардың құрастыруға қызығушылығын арттыру, конструкторлардың түрлерімен таныстыру.
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - қаралайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, беліктердің орналасуыш бере отырып, бейнелеу дәғдиларын калыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-колданбалы өнерімен таныстыру. <p>Көлденен және тік сыйықтарды салу, олардың күйімисүшін журғізе білу, әртүрлі пішіндер (көгөнестер мен жемістер, ыдыс-аяқ, ойыншылдар, жануарлар), деңгелек пішінді (шарлар, бұлттар, күн) заттарды бейнелеу, бірнеше көлденен және тік сыйықтардан тұратын заттарды бейнелеу.</p>
Мүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, үйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сандік-колданбалы өнерімен таныстыру. <p>Сазбалылықтан, ермексаздан мүсіндеуге қызығушылыққа баулу.</p> <p>Сазбалылық, ермексаз кесектерінен беліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана</p>

	отырып, көгөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азық- тулік тағамдарын мүсіндесуге үйрету.
Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу әрекеті мен оның натижесіне эмоционалды жағымды қарым катынас орнату; - казак халқының опер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. <p>Балалардың жапсыруға қызығушылығын арттыру. Қағаз бетінде қөлемі, түсі, пішіні бойыниша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыра отырып, ойдан немесе берілген тапсырма бойыниша заттардың бейнесін жасау, содан сон пайда болған бейнені қағазға жапсыру.</p>
Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - музыкаға, бейнелеу өнерінс қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауды мен қиялдауды дамыту; <p>Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жаңирлар: ән, би, маршпен таныстыру.</p> <p>Музыка тындау. Музыкалық шығарманы соңына дейін тындауға, музыканың силатын түсінуге, музыкалық шығарманың иеше болімнен тұратынын білуте және ажыратуға үйрету.</p> <p>Ән айту. Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бірқаркында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің силатын жеткізу (көңілші, созып, ойнакы айтуды).</p> <p>Музыкалық-ырғактық қозғалыстар. Музыкамен журу мен жүгіруді ырғакты орындау, шеңбер бойымен бірінің артынан бірі журу және шашырап жүргүте үйрету.</p> <p>Музыканың басталтуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды оз бетінше бастау және аяқтау.</p>

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку жоспары және
мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку бағдарламасы негізінде
2023 - 2024 оку жылына арналған үйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары**

Білім беру ұйымы: «Айғолек» шағын орталығы

Төп: ортаңғы жас «Айғолек» тобы

Балалардың жасы: 3-4 жас.

Жоспардың күршілі кезеңі: кантар айы, 2023-2024 оку жылы.

Айы	Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Қантар	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> - дене жаттығуларын орындауга кызығушылыктарын ояту; - негізгі кимыл түрлері: еңбектеу, өрмелеву дәғдиларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - кимылдарды белсенді орындауды дамыту және кимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына кызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: еттілік пен шапшандыкты дамыту; - құрдастарымен кимылды ойындарды бірге ойнауга, өзара он карым-катьнас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті камтамасыз ету. <p>Еңбектеу, өрмелеву. 4-6 метр қашықтыққа тұра бағытта, заттарды айналып және заттардың арасымен еңбектеу, еденге койылған тактай бойымен, арканиын, дөганын астымен (білктігі 40 сантиметр), колбеу модуль бойымен, туннель арқылы еңбектеу; саты бойымен өрмелеву.</p> <p>Гимнастикалық қабырнаға өрмелеву және одан түсү (білктігі 1,5 метр).</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар.</p> <ul style="list-style-type: none"> - допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жакқа (солға- онға) бұрылу; - солға, онға бұрылу (отырған қалыпта); - аяқты көтеру және түсіру, аяктарды қозғалту (шалқасынан жаткан қалыпта); <p>Спорттық жаттығулар.</p> <p>Шанамен сырғанау. Шанамел бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау.</p> <p>Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсү, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде).</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.</p> <p>Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау кажеттігін білу. Тамактанар алдында қолды жуу, танертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамактану, жуыну кезінде қаралайым мінезд-құлыш</p>

	<p>дагдыларын қалыптастыру.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дагдылары.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген үмтұлысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауга, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байкауға, оларды ересектің көмегімен немесе ез бетінше реттеуге, ас ішү куралдарын орнымен қоллануға баулу.</p> <p>Салауатты өмір салты дагдыларын қалыптастыру.</p> <p>Адамның денсаулығына пайдалы (көгеністер, жемістер, сұт өнімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, балштер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастаны түсініктерді қалыптастыру.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары.</p> <p>Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиги факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру.</p> <p>Балаларды үй-жайда женіл киіммен жүргүре үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болту үзақтығын қамтамасыз ету.</p> <p>Серуенде қимылды ойындар мен денс жаттығуларына қатысуга қызығушылықты арттыру.</p> <p>Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілші жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау.</p> <p>Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дагдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.</p>
Сейлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды ез бетінше сейлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сейлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұраптарына жауап беру, жеке сейлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік корды байту; - шешендейдікке, адеби тілде сейлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - казак халық ауыз әдебиеті шығармашымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәденистің, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбислеу; <p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Кейбір дауыссыз (п-б, к-қ) дыбыстарды анық айтуда, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сейлеу каркынын өзгерту қабілетін дамыту; баюу сойлеу, жаңылтпаштар айтуда.</p> <p>Сөздік кор</p> <p>Балалардың сөздік корын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы көңеңтү, сөздік корды</p>

	<p>заттардын сапасы мен касиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (кыс мезгілі, ауа райы, кыс қызыны, кыс мезгілінің құралдары, қысқы тіршілік, орман, қыстайтын құстар) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Кейінкерлерді сипаттау үшін дауыс ырғагының манерлі қарапайым тәсілдерін колдану, таныс ертегілерді ойнауга және сахналууга ынталандыру, қызыгуышылығын ояту.</p>
Қазақ тілі	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өз бетінше сөйлеуге үрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сейлесуіне жағдай жасау; әрбір баланын қызыгуышылығына мән беру, сұраптарша жауап беру, жеке сейлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды колдану арқылы сөздік корды байыту. <p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-катьнас жасаудың жағдай жасауы: бір-бірімен құнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сойлесуте, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әнгімелесуте, сұраптарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарастыруға, өзінің алған ассеңі мен калаудың білдіруге, сәлемдесуде, етінішін, ырзашылығын білдіруде сұлайы сөйлесу әдебін сактауға, құрдастарыш есімімен толық, дұрыс атауга баулу.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлесу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Корнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзінсөйлеуден сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тілінә тән ә, ө, ә, ә дыбыстарын өздігінен дұрыс айтута баулу.</p> <p>Сөздік кор.</p> <p>Коршаган ортадағы құнделікті жиі қолданылатын туыстық катынасқа байланысты сөздерді («бөле», «каға», «апа», «іні», «жарындас»), тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, терт түліктің атауларын айтудың және түсіну дәғдыштарын калыптастыру.</p> <p>Тілдін грамматикалық құрылымы.</p> <p>Жуан және жінішке түбір сөздерді ажырату, оларды копшे түрде колдануға үрету. Бұйрық райды етістіктерді жекслей қолдануға баулу (бар, кел, айт).</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұраптарға жауап беруге, кейіннен өздігінен кайталап айтуда баулу.</p>
Көркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - шешендікке, адеби тілде сөйлеуге баулу;

	<ul style="list-style-type: none"> - казақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дастурлерімен, мәдениетімен таныстыру; - карым-катынас мәдениетінс, көркем қабыллау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; <p>Қысқа таппактар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатка айтуды үйрету.</p> <p>Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - қарапайым математикалық үғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаган орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызыгушылықты ояту, жағанды тануга, озіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - кориекі-кимылдық ойлауды және шығармашылық киялдауды дамыту. <p>Шама.</p> <p>Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қыска, биік-аласа, артық-кем) салыстыру. Өлшемдері карама-карсы және бірдей заттарды салыстыру, заттарды салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпы шамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-қыска, бірдей, ен, ені бойынша кең-тар, бірдей, ен, биіктігі бойынша биік-аласа, бірдей, ен, жалпы шамасы бойынша үлкен-кіші сездерімен белгілеу.</p>
Коршаган ортамен таныстыру	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды қоршаган ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ерессектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - елбектің нәтижесіне құрметпен қараута тәрбиелеу, көмек көрсету нистерін колдану; - тірі және өлі табигат туралы білімдерін байыту; - табигатта каяіпсіздікті сактау (санырауқұлактар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - күммен, сумен, кармен, ұсақ заттармен ойындарда каяіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, күмді шашпау, заттарды күлакқа, мұрынға тықпау); - табигатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.
Құрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың калауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусакпен, алақанмен, мактамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауга мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, коршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызыгушылықты тәрбиелеу;

	<p>- бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сактауга және еңбеккорлыққа, ұқыптылышқа баулу Құрастырылатын құрылышты қарапайым сыйбаларға, суреттегі үлгісіне қарап жертеуге және кірпіштерді, тақтайшаларды тігінен катарға орналастырып, бір-бірімен мықтал бекіту тәсілдерен колданып, өз бетінше құрастыруға мүмкіндік беру, өзінің тұргызған құрылышын талдауга баулу.</p>
Сурет салу	<p>- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, беліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дагдыларын қалыптастыру, кез бен қолдың үйлесімін дамыту. - казақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Сурет салу кезінде карындашты, қылқаламды катты қыспай, дұрыс ұстауды үйрету. Кылқаламмен бояуда оны бояуга ақырын батыруды, алғынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ңұқырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудын келесі түсін колдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бүрін жақсылап суга шайып алып колданулы, жұылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйрету.</p>
Мүсіндеу	<p>- бейнелеу әрекетін балалардың қызыгуышылдықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - казақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мүсіндеу (ыдыстар, ойыншылтар).</p>
Жапсыру	<p>- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым катынас орнату; - казақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетінс орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу.</p>
Музика	<p>- музикаға, бейнелеу өнеріне қызыгуышылдықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен киялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды конціл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ан, би, маршпен таныстыру. Музика тындау. Музыкалық ойыншылтар мен балалар музика аспаптарының (барабан, металлофон) дыбысталуын ажыратада білуді жетілдіру. Ән айту. Ән айту дагдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сездерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көнілді, созып, ойнакы</p>

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде**

2023 - 2024 оку жылына арналған үйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Айголек» шағын орталығы

Топ: ортаңғы жас «Айголек» тобы

Балалардың жасы: 3-4 жас.

Жоспардың күрылу кезеңі: акпан айы, 2023-2024 оку жылы.

Айы	Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Акпан	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none">- дene жаттыгуларын орындауга қызығушылыктарын ояту;- негізгі кимыл тұрларі: еңбектеу, өрмелу дәғдиларын жетілдіру;- мәдени-гигиеналық дәғдиларды қалыптастыру;- кимылдарды белсенді орындауды дамыту және кимылдарды үйлестіру,- дene жаттыгуларына қызығушылықка баулу;- денсаулықты нығайтуға ықпал етегін дene сапаларын: ептілік пен шашшандыкты дамыту;- күрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауга, өзара он қарым-қатынас жасаута баулу;- спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. <p>Еңбектеу, өрмелу. 4-6 метр қашықтыққа тұра бағытта, заттарды айналып және заттардың арасымен еңбектеу, едеңге қойылған тақтай бойымен, арқанын, дөғаның астымен (бніктігі 40 сантиметр), колбеу модуль бойымен, туннель арқылы еңбектеу; саты бойымен өрмелу, гимнастикалық қабырғага өрмелу және одан түсү (бніктігі 1,5 метр).</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар.</p> <ul style="list-style-type: none">- допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жакқа (солға- онға) бұрылу;- солға, онға бұрылу (отырған қалыпта);- аякты көтеру және түсіру, аяктарды қозғалту (шалқасынан жаткан қалыпта); <p>Спорттық жаттығулар.</p> <p>Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; бнік емес төбеден сырғанау.</p> <p>Жұзу және гидроаэробика элементтері. Сұға түсү, жұғіру, ойнау, суда билеу. Жұзуді үйрету (тністі жағдайлар болған кезде).</p> <p>Мәдени-гигиеналық дәғдиларды қалыптастыру.</p> <p>Күнделікті өмірде гигиеналық дәғдиларды сактау кажеттігін білу.</p> <p>Балаларды сыртқы келбеттің бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, күлакты тазалап жууды, жуынғаннан кейін күргатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, таракты және кол</p>

	<p>орамалды пайдалануды үйрету.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсете дагдышлары.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсуге деген ұмтылысын колдау: белгілі реттілікпен жиінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, кіміндегі олсылықтарды байкауға, оларды ересектің комегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орынмен колдануга баулу.</p> <p>Салауатты омір салты дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Дене белсенділігі (танертенгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және кимылды ойындар) мен үйкіның пайdasы туралы түсінік қалыптастыру.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары.</p> <p>Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиги факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру.</p> <p>Балаларды үй-жайда жәннен киіммен журуге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету.</p> <p>Серуенде кимылды ойындар мен дене жаттығуларына катысуға кызыгуыштықты арттыру.</p> <p>Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырыш, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау.</p> <p>Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің комегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.</p>
Сейлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өз бетінше сойлеуге үйрету; - тұрлі балалар әрекетінде башалардың бір-бірімен сойлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың кызыгуыштығына мән беру, сұраптарына жауап беру, жеке сойлесу; - дидактикалық және дамытуши ойындарды, жаттығуларды колдану арқылы сездік корды байыту; - шешендейкке, әдеби тілде сойлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратынын, есту қабілетінін дамуына ықпал сту; - казақ халық ауыз адебиеті шығармаларымен, салт-ластиурлерімен, мәденистімен таныстыру; - қарым-қатынас мәденистіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелу; <p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Кейір дауыссыз (п-б, к-қ, т-л,) дыбыстарды анық айтуда, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту.</p> <p>Сөздік кор</p> <p>Балалардың сездік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кенсіту, сездік корды заттардың сапасы мен касиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (хоршаган орта, мамандық түрлері, мамандықтардың құралдары, техника, жиһаз, денсаулық) және ерекше белгілері бойынша</p>

	жолпылаушы сөздермен байту.
Қазак тілі	<p>- балаларды өз бетінше сойлеуте үйрету;</p> <p>- түрлі билалар арекеттінде балалардың бір-бірімен сейлесуіне жағдай жасау; арбір баланың кызыгушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сейлесу;</p> <p>- дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттыгуларды колдану арқылы сөздік корды байту.</p> <p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Балалардың ерсектермен және құрдастарымен қарым-қыныас жасаудың жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес арекеттерде ауызекі сейлесуге, бірлескен арекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әнгімелесуге, сұрактарға жауап беруге, вз бетінше кітаптарды карауға, өзінің алған осері мен калаудың білдіруге, сөлемдесуде, отінішін, ырзашылығын білдіруде сынайы сейлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауга баулу.</p> <p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сейлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту.</p> <p>Көрнекілікпен немесе көрнекілікzің өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазак тіліне тән ә, ө, қ, ү дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуда баулу.</p> <p>Сөздік кор.</p> <p>Көршаган ортадағы күнделікті жиі колданылатын туыстық қотынасқа байланысты сөздерді («беле», «кага», «қапа», «іні», «қарында»), тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, терт түліктін атауларын айтуда, санаамактар, такпақтар, жаңылтпаштарды жаттауда баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды копше түрде колдануға үйрету. Бүйрық райлы етістіктерді жекелей колдануға баулу (бар, кел, айт).</p> <p>Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және стістік) үйрету.</p> <p>Байланыстырып сойлеу.</p> <p>Ауызекі сойлеудің қаралайым түрлерін мешгерту, балалардың оздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сейлесу үлгілерін есте сактап, әнгімелесе білуге баулу. Ойыншыктар мен заттарды қарастыра отырып, сұрактарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттал айтуда баулу.</p> <p>Таныс ертегілер мен шағын шыгармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өзлігінен қайталап айтуда баулу.</p>

Көркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - шешендейкке, адеби тілде сойлеуге баулу; - казақ халық ауыз әдебиеті шыгармаларымен, салт-дастурлерімен, мәдениетімен таныстыру; - карым-қатынас мәденийтіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелесу. <p>Қыска тақпактар мен санамақтар, жиынталаштарды жатка айтуды үйрету.</p> <p>Таныс ертегілер мен шағын шыгармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын аз бетінше кайтарап айтуды үйрету.</p> <p>Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейілкерлерге жанашырылышты танытуды үйрету.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - қаралайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаган орта заттарының санын, пішінін, шамасын, - олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге кызыгушылықты ояту, жананы тануга, езінс - сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - корнекі-қимылдық ойлауды және шыгармашылық киялдауды дамыту. <p>Геометриялық фигуралар.</p> <p>Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, донгелекпен таныстыру, ұсташа және кору тасілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру.</p>
Қоршаган ортамен таныстыру	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды қоршаган ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған елкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуга тәрбиелесу; - енбектің натижесіне құрметпен қарауға тәрбиелесу, комек көрсету ниеттерін колдану; - тірі және елі табигат туралы білімдерін байту; - табигатта қауіпсіздікті сактау (санырауқұлактар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, кармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет сту дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, күмді шашпау, заттарды құлакқа, мұрынга тықпау); - табигатта сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.
Құрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алаканмен, мактамен, сазбалшықпен, ермексизбен, қағазбен) тандауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына кызыгушылықты тәрбиелесу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сактауға және сәбеккорлыққа, ұқыптылыққа баулу. <p>Құрастырган құрылышпен сюжетті ойыншыларды колданып ойнату.</p>

	Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - корапайым заттарды, күбылыштарды, пішіндерді, түстерді, боліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дагдыларын қалыптастыру, көз бен қолдын үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. <p>Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, карапайым сюжеттік композициялар жасауга үйрету, тұтас қағаз парагына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, кек, қара, ал негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызылт, көгілдір, сұр) колдану.</p>
	Мүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу әрекетін балалардың қызыгушылыктарын ескере отырып, үйимластыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. <p>Бірнеше боліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дагдыларын қалыптастыру.</p>
	Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды карым катынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. <p>Жапсыруда табиги материалдарды және қағазды түрлендіру адістерін (жырту, умажлау, бүктеу, қатпарлау) колдану.</p>
	Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - музыкаға, бейнелеу өнеріне қызыгушылыкты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен киялдауын дамыту; <p>Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру.</p> <p>Музыка тындау.</p> <p>Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балта, сылдырмак, барабан, металлофон, маракас, асатаяқ, тұяқ, сырнай) дыбысталуын ажыратып білуді жетілдіру.</p> <p>Түрлі сипаттагы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну.</p> <p>Ән айту.</p> <p>Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айтуда, әнді бірге бастап, бірге аяқтау.</p> <p>Музыкалық-ыргақтық қозғалыстар.</p> <p>Музыкалық шығармалар мен ертегі кейіпкерлерінің қимылдарын мәнерлі және эмоционалды жеткізу дагдыларын дамыту: аю корбаңдап жүреді, коян секіреді, құстар ұшады.</p>

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку жоспары және
мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку багдарламасы негізінде**

2023 - 2024 оку жынына арналған үйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру үйімі: «Айголек» шағын орталығы

Топ: ортаңғы жас «Айгөлек» тобы

Балалардың жасы: 3-4 жас.

Жоспардың күршілік кезеңі: наурыз айы, 2023-2024 оку жылы.

Aйы	Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Наурыз	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none">- дене жаттығуларын орындауга қызыгуышылтықтарын ояту;- негізгі қимыл түрлері: секіру дағдыларын жетілдіру;- мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру;- қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру,- дене жаттығуларына қызыгуышылтық баулу;- денсаулығы нығайтуда ықпал ететін дене сапаларын: еттілік пен шашшантықты дамыту;- құрдастарымен қимылды ойыншарды бірге ойнауға, өзара он карым-катаңас жасауға баулу;- спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті камтамасыз ету. <p>Секіру. Тұрған орнында кос аякпен, 2-3 метр қашықтықка алға карай жылжып, құрсаудан құрсауга, заттарды айналып және заттардың арасымен секіру, 15-20 сантиметр биіктікten секіру, ілініп тұрған затқа колды тиғізіп, тұрған орнынан жогары секіру, сзықтан секіру, тұрған орнынан ұзындықка 40 сантиметр қашықтықка секіру.</p> <p>Жалиы дамытушы жаттығулар.</p> <p>Кеудеге арналған жаттығулар:</p> <ul style="list-style-type: none">- допты бір-біріне басылан жогары (артқа және алға) беру, жан-жакка (солға- онға) бұрылу;- солға, онға бұрылу (отырган қалыпта);- аяқты кетеру және түсіру, аяктарды козғалту (шалқасынан жатқан қалыпта);- аяқты бұту және созу (бірге және кезекпен), шалқасынан жатқан қалыптан бұрышып, етпетінен жату және керісінше; иыктарды жогары кетеріп, қолды жан- жакка созып сінкю (етпетінен жатқан қалыпта). <p>Мәдени-гигиеналық дағдылар</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамактапу, жуыну кезінде қарапайым мінезд-құлық дадыларын қалыптастыру.</p> <p>Балаларды сыртқы келбеттің бакылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, кулакты</p>

	<p>тазалап жууды, жуынгашшан кейін құрғатып сұртулі, орамалды орнына ітуді, таракты және кол орамалды пайдалануды үйрету.</p> <p>Үстел басында мәдениетті тамақтану дагдыларын қалыптастыру: ас касык пен шәй касыкты, шашыншыны, майлықты дұрыс колдану; наилы үтіспеу, тамакты ауызды жауып, шайнау, ауызды толттырып сойлемесу.</p> <p>Озін-өзі қызмет корсету дагдылары.</p> <p>Озін-өзі қызмет корсетуге деген үмтілісін колдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауга, үқыптылықка, киіміндегі олқыштықтарды байқауга, оларды ересектің комегімен немесе оз бетінше реттеуге, ас іши қуралдарын орынмен колдануга баулу.</p> <p>Салынуды омір салты дагдыларын қалыптастыру.</p> <p>Дене белсенділігі (танцертсігі жаттығу, шынықтыру, спорттық және кимылды ойындар) мен үйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары.</p> <p>Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиги факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру.</p> <p>Балаларды үй-жайда жәннен киіммен жүргүте үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу үзактығын қамтамасыз ету.</p> <p>Серуенде кимылды ойындар мен дене жаттығуларына катысуга қызыгуышылықты арттыру.</p> <p>Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау.</p> <p>Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің комегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дагдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.</p>
Сойлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өз бетінше сойлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сойлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызыгуышылығына мән беру, сұраптарына жауап беру, жеке сойлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды колдану арқылы сөздік корды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сойлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту кабілетінін дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз адебиеті шыгармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - карым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамга тәрбиелеу; <p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Кейбір дауыссыз (п-б, к-к, т-д, ж-ш,) дыбыстарды анық айтуда, дыбыстардың артикуляциясын</p>

	<p>нактылау және бекіту, сойлеу карқынын взгерту кабілетін дамыту: баю сейлеу, жаңылтпаштар айту.</p> <p>Сөздік қор</p> <p>Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттыгулары арқылы кенеиту, сөздік корды заттардың санасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (көктем мезгілі, ауа райы, көктем мерекелері, наурыз мерекесі, салт-дастүр) және ерсініс белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту.</p> <p>Балаларға тұсау кесу дәстүрімен таныстыру арқылы олардың алғашқы қадамы ересектерді құннышқа белейтінін жеткізу және оларды ересектердің жақсы көретінін білдіру, дәстүрге байланысты балалармен ән вайту, би билету, жұмбак шешкізу, жаңылтлаш, санамак айтқызу, сөздік қорларын жана сөздермен байыту.</p>
Казак тілі	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өз бетінше сейлесуге үйрету; - тұрлі балалар әрекеттінде балалардың бір-бірімен сейлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сейлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттыгуларды колдану арқылы сөздік қорды байыту. <p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Балалардың ересектермен және курдастарымен қарым-қатынас жасаудың жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сейлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, оргақ тақырыпта әнгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, оз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауды білдіруге, салемдесуде, отінішін, ырзапыштығын білдіруде сыпайы сейлеу әдебін сақтауға, курдастарын есімімен толық, дұрыс атауга баулу.</p> <p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сейлеу кезінде тыныс алушы, естуді дамыту. Корнекілікпен немесе көрнекілікпен өзіне айтылған сөзді тындау және түсінуді дамыту. Казак тілінде тән ә, ө, қ, ү дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуда баулу.</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Ауызекі сойлеуде тұрлі балалар әрекеттерінде қоршаган орта заттары мен табигат нысандарының атауларын өздігінен колдануды қалыптастыру.</p> <p>Коршаган ортадағы күнделікті жіңі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөлс», «қаға», «қапа», «іні», «қарында»), тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, тәрт тұлғаларын айтуда және түсінуде дағыларын қалыптастыру.</p> <p>Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, такпактар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу.</p>

	<p>Тілдің грамматикалық күрылымы. Жуан және жіншке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде колдануга үйрету. Бұйрық райлы етістіктерді жекелей колдануга баулу (бар, кел, айт). Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін кұрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін менгерту, балалардың өздеріне айтылған сезді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сактап, әнгімелесе білуте баулу. Ойыншиқтар мен заттарды қарастыра отырып, сұраптарға жауап беруге, оларды жай сөлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. Таныс ертеғілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұраптарға жауап беруге, кейіннен өздігінен кайталап айтуда баулу.</p>
Коркем адебиет	<ul style="list-style-type: none"> - шешендікке, адеби тілде сөйлеуге баулу; - казак халық ауыз адебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем кабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. <p>Қыска тақпактар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатка айтуды үйрету.</p> <p>Таныс ертеғілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұраптарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше кайталап айтуды үйрету.</p> <p>Сюжетті эмоционалды кабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытууды үйрету.</p> <p>Әдеби шығарма кейіпкерлерінің дауыс ырғагы мен мәнерлігін оларға еліктеп, жеткізуі үйрету.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы коршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, - олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызыгуышылықты ояту, жаңаны тануға, езіне - сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. <p>Геометриялық фигуралар. Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстau және көру тәсілдері арқылы аталаған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру.</p>
Коршаған ортамен	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды коршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен

тәнестыру	<p>тәнестыру, тәнис заттарды ажыратуға үйрету;</p> <ul style="list-style-type: none"> - отбасына, туган өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ерсектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауга тәрбиелу, көмек көрсету ниеттерін колдау; - тірі және елі табигат туралы білімдерін байыту; - табигатта қауіпсіздікті сактау (саңырауқұлактар мен жиілдектер жемсу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, кармен, ұсак заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдытарын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлакка, мұрынға тыклау); - табигатка сүйіспеншілікке және қамкорлық жасауға баулу.
Кұрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелесу техникасын (саусақлен, алақанмен, мақтамен, сазбалышыпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауга мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, коршаган шыныны алемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелу; - бейнелесу әрекеті барысында қауіпсіздікті сактауга және еңбеккорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Ұжымдық құрылымын жасауда баулу, алдын ала келісе отырып, құрылым белгітерін жеке дайындау, өздерінін кұрастырған бүйімдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылышпен бірге ойнату.
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - қаралайым заттарды, күбылыштарды, пішіндерді, түстерді, беліктердің орналасуын бере отырып, бейнелесу дағдыларын қалыптастыру, коз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-колданбалы өнерімен тәнестыру. Қазақ ою-орнектерінің қаралайым элементтерін қайталауда салуға баулу.
Мүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелесу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, үйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының опер туындыларымен, сәндік-колданбалы өнерімен тәнестыру. Қазақ халқының ашқай бүйімдарымен (білеziк, жузік, балдақ, сырға, тұмар) тәнестыру. Мүсіндеу тәсілдерін колдана отырып, өзіне ұнаган бүйімдарды мүсіндеу, оларды таяқшамен бөзендіру.
Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелесу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым катынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-колданбалы өнерімен тәнестыру. Қазақ халқының ұлттық ыдыс-аяқтарымен, тұрмыстық заттарымен тәнестыру. Ұнаган дайын заттардың пішіндерін қазақ оқуларының қаралайым элементтерімен бөзендіру. Заттардың пішіні

	мен олардын түсі туралы білімді бекіту.
Музыка	<p>- музыкага, бейнелеу өнеріне қызыгушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойзауы мен киялдауын дамыту;</p> <p>Музыканы эмоционалды көніл-күймен кабылдауга баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру.</p> <p>Музыка тындау.</p> <p>Музыкалық шығарманы иллюстрациялармен салыстыра білуді қалыптастыру.</p> <p>Ән айту.</p> <p>Аспаптың сүйемелдеуіне, ерессектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айтуда, әнді бірге бастап, бірге аяқтау.</p> <p>Музыкалық-ыргактық қозғалыстар.</p> <p>Қазақ халқының би өнерімен таныстыру. Музыкалық сүйемелдеумен казак би кимылдарының қаралайым элементтерін орындау, ойындарда таныс би кимылдарын қайтату.</p>

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытулық үлгілік оку жоспары және
мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку бағдарламасы негізінде**

2023 - 2024 оку жылына ариалған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Айголек» шағын орталығы

Топ: ортаңғы жас «Айголек» тобы

Балалардың жасы: 3-4 жас.

Жоспардың күршү кезеңі: сәуір айы, 2023-2024 оку жылы.

Лайы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Сәуір	Дене шынықтыру	<p>- деңе жаттығуларын орындауда кызыгуышылдықтарын ояту;</p> <p>- иегізгі қымыл түрлері: сапка түру, қайта сапка түру жарапайым дағдыларын жетілдіру;</p> <p>- мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру;</p> <p>- қымылдарды белсенді орындауды дамыту және қымылдарды үйлестіру,</p> <p>- деңе жаттығуларына кызыгуышылдық баулу;</p> <p>- денсаулықты нығайтуға ықпал ететін деңе сапаларын: ешілік пеп шашандыкты дамыту;</p> <p>- құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауга, өзара он карым-қатынас жасаута баулу;</p> <p>- спорттық жабдықтарды колдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету.</p> <p>Сапка түру, қайта сапка түру. Бірінің артынан бірі сапка түру, бір-бірінің жаңына сапка түру, шенберге түру (көзбен бағдарлау бойынша). Саптағы, шенбердеңі өз орнын табуга үйрету.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттығулар.</p> <p>Аяққа ариалған жаттығулар:</p> <p>- аяқтың үшінша көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жакка, артқа қою;</p> <p>- колдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты тәмсөн иш, кезекпен тізені бүтіл, аяқты көтеру;</p> <p>Спорттық жаттығулар</p> <p>Велосипед тебу. Үш деңгелекті велосипедті тұра, шенбер бойымен, онға және солға бұрылыш тебу.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.</p> <p>Балаларды сыртқы көлбеттің бакылаута үйрету; сабынды дұрыс колдануды, қолды, бетті, құлакты тазалап жууды, жуынгашаш кейін құргатыл сүргүті, орамалды орынна ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету.</p> <p>Үстел басында мәдениетті тамактану дағдыларын қалыптастыру: ас касық пеп шай қасықты, шашышқыны, майлышты дұрыс колдану; наңды үтітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу.</p>

	<p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дәғдилары. Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылышын колдау; белгілі реттілікпен киңуге және шешінуге, тісті тазалауга, үқыптылыққа, кіміндегі олқылықтарды байкауга, оларды ерессектің кемегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен колдануға баулу. Салауатты өмір салты дәғдиларын қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайттатын жаттығулармен таныстыру.</p>
Сейлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өз бетінше сейлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сейлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызынушылығына мән беру, сұраптарына жауап беру, жеке сейлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды колдану арқылы сөздік қорды байту; - шешендікке, әдеби тілде сейлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - казак халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиеleу; <p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті. Кейір дауыссыз (п-б, к-к, т-л, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айтту, дыбыстардың артикуляциясын нактылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сейлеу қарқының озгерту қабілетін дамыту; баяу сейлеу, жаңылтпаштар айтту.</p> <p>Сөздік қор Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (гарыш, жер-Ана, көктемгі ағаштар) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байту.</p>
Көркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - шешендікке, әдеби тілде сейлеуге баулу; - казак халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиеleу. <p>Қыска тақлаңтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатка айтуды үйрету. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұраптарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайташап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытууды үйрету. Әдеби шығарма кейіпкерлерінің дауыс ыргагы мен мәнерлігін оларға сліктеп, жеткізуді үйрету.</p>
Казак тілі	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өз бетінше сейлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сейлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың

кызығушылығына мән беру, сұрактарына жауап беру, жеке сөйлесу;
- дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды колдану арқылы сездік корды байту.

Тілдік дамытушы орта.

Балалардың ерсектермен және күрдастарымен карым-катьнас жасаудың жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес зеке-зеке де ауызекі сөйлесуге, бірлескен ерсектері туралы келісуге, ортак тәқырыпта зиянкестерге, сұрактарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, озінің алған әсері мен қадауын білдіруге, сәлемдесуде, етінішін, ыржашылығын білдіруде сипайы сөйлеу әдебін сақтауға, күрдастарын есімімен толық, дүрыс атауга баулу.

Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.

Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алушы, естуді дамыту. Корнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сезді тыңдау және түсінуді дамыту. Казак тілінә тән ә, ә, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуда баулу.

Сездік кор.

Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар зеке-зеке де коршаган орта заттары мен табигат нысандарынын атауларын өздігінен колдануды қалыптастыру.

Коршаган ортадагы күнделікті жиі колданылатын туыстық қатынасқа байланысты сездерді («бопе», «саға», «кана», «кіні», «карында»), тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, торт түліктің атауларын айтуда, санамактар, такпактар, жаңылтпаштарды жаттауга баулу.

Тілдің грамматикалық құрылымы.

Жуан және жіңішке түбір сездерді ажырату, оларды копше түрде колдануга үйрету. Бұйрық ралы етістіктерді жекелей колдануға баулу (бар, кел, айт).

Сездерді байланыстырып, соғ тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету.

Байланыстырып сөйлеу.

Казак тілінс тән дыбыстарды, осы дыбыстармен берілген сездерді айтуды; өзінс айтылған сездерді ынта койып тыңдайды және түсінуді үйрету.

Математика негіздері

- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру;
- бақылау арқылы коршаган орта заттарының санын, пішінін, шамасын,
- олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету;
- заттарды зерттеуге кызығушылықты ояту, жаңаны тануға, озіне сенімділікке баулу;
- командада жұмыс істей білуге дагдыландыру;

	<ul style="list-style-type: none"> - көрнекі-кимылдық ойлауды және шыгармашылық киялдауды дамыту. <p>Кеңістікті бағдарлау. Өзінің денес мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты езіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, алдында-артында, он-сол.</p>
Коршаган ортамен таныстыру	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды коршаган ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, тұган өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ерсектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуга тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету инеттерін колдау; - тірі және өлі табигат туралы білімдерін байту; - табигатта қауіпсіздікті сактау (санырауқұлактар мен жиدهтер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, кармен, ұсак заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлакка, мұрынға тықпау); - табигатқа сүйіспеншілікке және қамкорлық жасауға баулу.
Құрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың калауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусакпен, алаканмен, мактамен, сазбалышыкпен, ермексазбен, кагазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, коршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызыгуыштықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сактауға және енбеккорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастыруда белшектерді орналастыру және кірпіштерді калау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін колдану, ірі және ұсак құрылымыс материалдарынан, ұлғі бойынша, ойдан құрастыру.
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - карапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, беліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, кез бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-колданбалы өнерімен таныстыру. Құмға таякшалармен, асфальтқа бормен, ез бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру.
Мүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу әрекетін балалардың қызыгуыштықтарын ескере отырып, үйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды ез бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-колданбалы өнерімен таныстыру. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру.
Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату;

	<p>- казак халқының опер туындыларымен, сәндік-колданбалы өнерімен таныстыру.</p> <p>Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын оюориектерді жасыру арқылы киіз, кілем, корпе, алаша орамал жасау.</p>
Музыка	<p>- музыкага, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шыгармашылық ойлауды мен киялдаудың дамыту;</p> <p>Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру.</p> <p>Музыка тындау.</p> <p>Балалар аспаптарының, музыкалық ойыншылдардың дыбысталуын ажыратуга үрету; оларды атай білу.</p> <p>Ересектердің орындауындағы және аудио-бейнисжазбадан музыка тындауға үрету.</p> <p>Ән айту.</p> <p>Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір картиңда әнді таза айту, сездерді анық айту, әннің силатын жеткізу (көнілді, созып, ойнакы айту).</p> <p>Музыкалық-ыргақтық қозғалыстар.</p> <p>Балалардың билейтін музыкаға сәйкес би қимылдарын өз бетінше орындауына, таныс би қимылдарын ойындарда колдануына мүмкіндік беру.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.</p>

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку жоспары және
мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оку бағдарламасы негізінде**
2023 - 2024 оку жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру үйімі: «Айголек» шағын орталығы

Топ: ортаңғы жас «Айголек» тобы

Балалардың жасы: 3-4 жас.

Жоспардың күрылу кезеңі: мамыр айы, 2023-2024 оку жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Мамыр	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none">- деңе жаттығуларын орындауга кызығушылыктарын ояту;- негізгі қимыл түрлері; ыргакты жаттығулар дағдыларын жетілдіру;- мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру;- қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру,- деңе жаттығуларына кызыгуышылмак баулу;- деңсаулықты нығайтуға ықпал ететін деңе сапаларын: ептілік пен шашшандықты дамыту;- қурдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауга, өзара он карым-қатынас жасаута баулу;- спорттық жабдықтарды колдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. <p>Ыргактық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау.</p> <p>Аяқка арналған жаттығулар:</p> <ul style="list-style-type: none">- аяқтың ұшына кетерілу, аякты алға караң қою, аякты жан-жакка, артка қою;- колдарды алға созып, жартылай отыру, тізені колмен ұстап, басты төмен ил, кезекпен тізені бүтіп, аякты кетеру;- отырып күм салынған қапшыктарды аяқтың бақайларымен қысып ұстай, таяктын, білікшениң (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.</p> <p>Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сактау қажеттігін білу. Тамактанар алдында колды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамактану, жұмышу кезінде қаралайым мінездүлек дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Балаларды сыртқы келбеттің бақылауға үйрету; сабынды дұрыс колдануды, коллы, бетті, құлакты тазалап жууды, жұышғаннан кейін күргатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және кол орамалды пайдалануды үйрету.</p>

	<p>Үстел басында мәдениетті тамактану дағдыларын қалыптастыру: ас касык пен шәй касыкты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; наанды үтіппеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сейлемеу.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын колдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылықта, кіміндегі олқылықтарды байкаута, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішү құралдарын орнымен қолдануға баулу.</p> <p>Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айтуда, наукастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары.</p> <p>Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиги факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру.</p> <p>Балаларды үй-жайда женіл киіммен жүргүте үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу үзактығын қамтамасыз ету.</p> <p>Серуенде кимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуга кызыгуышылықты арттыру.</p> <p>Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау.</p> <p>Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.</p>
Сейлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өз бетінше сейлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сейлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың кызыгуышылығына мән беру, сұраптарына жауап беру, жеке сейлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік корды байыту; - шешенендікке, адеби тілде сейлеуте баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту кабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениестің, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелу; <p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Дауысты (а, ә, е, о, ү) және кейбір дауыссыз (п-б, к-к, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айтуда, дыбыстардың артикуляциясын нактылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сейлеу карқынын өзгерту қабілетін дамыту: баюу сейлеу, жаңылтпаштар айтуда.</p> <p>Сөздік кор</p> <p>Балалардың сөздік корын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кенейту, сөздік корды</p>

	<p>заттардың сапасы мен касиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (бейбітшілік корғанында, табигаттың ғұлденуі, көктемгі егістік, жаз мезгілі) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту.</p>
Қазақ тілі	<ul style="list-style-type: none"> - балаларды өз бетінше сейлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сейлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұраптарына жауап беру, жеке сейлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды колдану арқылы сөздік корды байыту. <p>Тілдік дамытушы орта. Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасаудың жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сейлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әнгімелесуге, сұраптарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды караута, өзінің алған асері мен қалаудың білдіруге, салемдесуде, етінішін, ырзаушылығын білдіруде сыпайы сейлеу адебін сактауга, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауга баулу.</p> <p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сейлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү дыбыстарын ездігінен дұрыс айтуга баулу. Қазақ тіліне тән дыбыстарды, осы дыбыстармен берілген сөздерді айтуды үйрету.</p> <p>Сөздік кор. Баланың сөздік корын дамытуда, санамақтар, таклактар, жаңылтпаштарды жаттауга баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету. Зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді комекші сөздермен бірге колдануды үйрету.</p> <p>Байланыстырып сейлеу. Коршаган ортага қатысты әртүрлі сұраптарға жауап беруді үйретеді.</p>
Көркем әдебиет	<ul style="list-style-type: none"> - шешендікке, әдеби тілде сейлеуге баулу; - қазақ халық ауыз адебиеті шыгармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; <p>Ересектермен бірге ертеғілерді, карапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуга ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - карапайым математикалық ұғымдарды калыптастыру;

	<ul style="list-style-type: none"> - бақылау арқылы коршаган орта заттарының санын, пішінін, шамасын, - олардың көністікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жағаны тануға, өзіне - сенімділікке баулу; - командаға жұмыс істей білуге дагылданыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық киялдауды дамыту. <p>Ұажытты бағдарлау. Қарама-қарсы тәулік боліктерін бағдарлау: күндіз-түнде, танертең-кешке.</p>
Коршаган оргамен таныстыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың коршаган орталғы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, тұған елкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ерлесектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жағашыр болуга тәрбиелу; - енбектің иетижесіне құрметтің каражұға тәрбиелу, көмек көрсету нисттерін колдау; - тірі және елі табигат туралы білімдерін байту; - табигатта қауіпсіздікті сактау (санырауқұлактар мен жиадектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дагдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлакқа, мұрынға тықпау); - табигатта сүйіспеншілікке және қамкорлық жасауга баулу.
Құрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алаканмен, мақтамен, сазбалышыклен, ермексазбен, қағазбен) тандауга мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, коршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сактауга және енбеккорлыққа, ұқыптылыққа баулу. <p>Ойнал болғаннан кейін болшектерді жинауга, қауіпсіздік техникасы ережелерін сактауга, ұқыптылыққа баулу.</p>
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - каралайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының опер туындыларымен, сандік-колданбалы өнерімен таныстыру. <p>Сурет салуда қауіпсіздікті сактауга, ұқыптылыққа баулу.</p>
Мүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сандік-колданбалы өнерімен таныстыру.

	<p>Мүсіндеу барысында кауіпсіздікті сактауга, ұқыпты болуга баулу.</p>
Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым катынас орнату; - казак халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. <p>Жапсыру барысында кауіпсіздік техникасы ережелерін сактауга, ұқыпты болуга баулу.</p>
Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - музыкаға, бейнелсөт өнеріне қызығушылықты калыптастыру, шығармашылық ойлауы мен киялдауды дамыту; <p>Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру.</p> <p>Музыка тыңдау.</p> <p>Ересектердің орындаудағы және аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауға үйрету.</p> <p>Музыкалық шығармандың көркем қуралдарын: дауысы (акырын-катты), каркыны (жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұнды, көнілді) байқаута үйрету.</p> <p>Ән айту.</p> <p>Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау.</p> <p>Музыкалық-ыргактық қозғалыстар.</p> <p>Балаларды музыкалық аспаптармен: сыйызғы, металлафон, конырау, сылдырмак, маракас және барабанмен, сондай-ақ олардың дыбысталуымен таныстыру.</p> <p>Балаларға арналған музыкалық аспаптарда және металлофонда (бір пластинада) ыргакпен қагып ойнаудың карапайым дәгдыштарын менгеруге ықпал ету.</p>